

เทศน์เช้า วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ วันนี้วันพระนะ วันพระ วันโกน พระพุทธศาสนาสอนให้ไปวัดไปวาไป
สมัยโบราณเราเป็นเกษตรกรรม วันพระ วันโกนเขาไปวัด จำศีล ฟังธรรม จำศีล ฟังธรรม เพราะ
เขาหวังจิตวิญญาณของเขา

คนเราเกิดมามีกายกับใจๆ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ใน กุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา บุญกุศล
สร้างให้เราเกิดมาได้เป็นมนุษย์ เราว่าเกิดเป็นมนุษย์มันแสนทุกข์แสนยาก แสนทุกข์แสนยาก
ขนาดไหนก็แล้วแต่ เรามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัยเป็นที่พึ่งที่อาศัย

ถ้าเป็นที่พึ่งที่อาศัย ที่พึ่งที่อาศัยใน

เราเกิดเป็นมนุษย์ใน เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาเจริญรุ่งเรือง สมมุติ
บัญญัติ สมมุติๆ เราก็สมมุติขึ้นมาใน ใครมีความรู้ตามจินตนาการของตน สมมุติขึ้นมาอย่างไรก็
ได้ บัญญัติๆ ธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สมมุติบัญญัติๆ มีบริยัติกับ
ปฏิบัติใน

บริยัติ บริยัติศึกษาเล่าเรียนมา นี่บัญญัติ สมมุติๆ เราสมมุติของเราขึ้นมาโดยสมมุติ
ตามความเป็นจริงในสากลโลก

แต่เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา วิมุตติๆ มันละทิ้งสมมุติและบัญญัติ ถ้ามันละสมมุติบัญญัติ
ขึ้นมาเป็นข้อเท็จจริงขึ้นมา สิ่งที่เราไปวัดไปวา จำศีล ฟังธรรม จำศีล ฟังธรรมก็เพราะเหตุนี้ใน จำ
ศีลๆ เราจำศีลของเรา เรามีธรรมของเรา

เวลาครูบาอาจารย์ท่านสอนใน เราไปวัดขอศีลแล้วก็เหลือศูนย์

เหลือศูนย์ก็เอาแต่ใจของตัวเองไง เอาแต่ใจของตัวเอง ทำได้มากได้น้อยขนาดนั้นคือ จิตนิสัย

แต่ถ้าเป็นสัจจะเป็นความจริงของเราขึ้นมาละ ถ้ามีศีลมีธรรมขึ้นมาแล้วมันจะอบอุ่น หัวใจของตน ดุสิต คนที่สุจริตไปอยู่ที่ไหนก็ได้ ศีลถ้ามันบริสุทธิ์ผุดผ่องขึ้นมา มันเผชิญหน้าใครก็ได้ มันไม่กลัวใครทั้งสิ้น เพราะอะไร เพราะมันมีศีลคุ้มครองมันไว้

เราอุตงค์ เวลาอุตงค์ไปในป่าในเขาเริ่มต้นฝึกหัดปฏิบัติ ทุกคนก็กลัวทั้งนั้นนะ ทุกคนก็ต้องมีความกลัวเป็นธรรมชาติ มีความวิตกกังวลเป็นธรรมชาติ แต่เพราะมันใจในศีลของตน เผชิญสิ่งใดก็แล้วแต่ เรามันใจในศีลของตน ในศีลของตน สี่ละ ความมั่นคง มันปกป้องคุ้มครองดูแลเราได้ทั้งสิ้น

เจอ เจอวิกฤติมากมาย เจอวิกฤติเพราะอะไร เพราะเราเข้าไปหาความจริงไง เราไม่ใช่เข้าไปหาความจอมปลอม

ทะเลุดง ไปอุตงค์ก็เพื่อเอาชื่อเสียง

“นี่เป็นพระป่านะ องค์สุดท้ายที่ออกมาจากป่า”

ป่ากิเลส

แต่ถ้าเราไปตามความเป็นจริงของเรา มันจะมีมากน้อยขนาดไหน เวลาเราขึ้นชมครุฑบาอาจารย์ของเราไง หลวงตาพระมหาบัวท่านบอก ออกวิเวก ออกวิเวกหาบ้าน ๒ หลัง ๓ หลังก็พอ เพราะอะไร เพราะเขาจะมากวน

มันจะมากวนนะ คนภาวนาเขาจะรู้ ๒๔ ชั่วโมง พุทโธ ๒๔ ชั่วโมงนะ เวลาปัญญามันหมุนนะ

ขยะ เวลาขยะที่ไหนถ้ามันติดไฟนะ โอ้โฮ! เป็นเรื่องใหญ่เลย ถ้าปัญญามันเกิด เกิดมรรคสัจจะความจริง เวลามันติดขึ้นมา โอ้โฮ! มันหมุนไม่หยุดนะ ๒๔ ชั่วโมง มันต้องการเวลาอย่างนี้ คนภาวนาเป็นเขาจะรู้

เวลาภาวนาไม่เป็น กระเสือกกระสนเข้าไปเถอะ เอาเป็นเอาตายอยู่อย่างนั้นนะ แต่เวลา
กองขยะคือกิเลส กิเลสต้นหาความทะยานอยากที่มันเหยียบย่ำหัวใจของคน ถ้าเราฝึกหัด
ปฏิบัติขึ้นมา เราจุดไฟมันติดขึ้นมาได้ พอจุดไฟ มันจะเผาจนหมดเชื้อ

ถ้ามันยังมีขยะอยู่ ไฟมันไม่มีวันดับ มันจะเผาของมันอยู่อย่างนั้นนะ แล้วเผาของมัน
แล้วจะไปอยู่กับใคร นั่งภาวนาก็ต้องระวังนะ เวลาจิตมันลงขึ้นมา เดี่ยวเขาจะหาว่าไอ้ฮวด

เวลาภาวนาที่เป็นหมู่คณะ เราพยายามต้องตั้ง ตั้งจิตของตนเองไว้ อย่าให้มันลงจนมัน
ตั้ง จนรับรู้ไม่ได้ เดี่ยวเขาจะรู้ขึ้นมาเขาจะหาว่าไอ้บ้า

เวลาอยู่กับครูบาอาจารย์ที่ดั่งามัง บ้านตาดไม่มีการทำวัตร ปฏิบัติตัวใครตัวมัน ๒๔
ชั่วโมง คุณครูดูแลอยู่ตลอดเวลา ๒๔ ชั่วโมงเต็มที่เลย นี่เวลาถ้ามันเป็นจริงใจ

ฉะนั้น เวลาครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรม ขอไปอยู่บ้าน ๒ หลัง ๓ หลัง อย่าให้ใครเข้ามา
กวน

ไอ้เรื่องโยมมากวน แต่ทางโลกเขาวามันเป็นความดั่งามัง เราไปเพื่อบุญเพื่อกุศล เวลา
เจอพระพุทธรูปก็อยากเข้าไปหาเลยนะ จะขอตะกรุด ขอเครื่องรางของขลัง แต่ไม่รู้จักทุกข์

ที่เขามาธุดงค์เพราะเขาทุกข์ เขาจะหากิเลสในหัวใจของเขา ไอ้เราก็จะไปเอาตะกรุด เอา
เครื่องรางของขลัง เอาความมหัศจรรย์ ตายหมดนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปริณิพพานไป “อานนท์ เราเอาแต่สมบัติของเราไป
เท่านั้นนะ”

สมบัติของเรา แล้วเอ็งมีไหม เอ็งรู้จักสมบัติหรือเปล่า แล้วสมบัติมาจากไหน สมบัติก็
มรดกไป สมบัติก็ยศถาบรรดาศักดิ์นั่นหรือ โลกธรรม ๘ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อม บุญและ
บาปต่างหากเป็นสมบัติของใจนั้น

แล้วถ้าความดั่งามัง นี่ไง เราถึงไปวัดไปวาไป ทำหน้าการงานมาอาบเหงื่อต่างน้ำ อาบ
เหงื่อต่างน้ำมาเพื่อเลี้ยงชีวิต เลี้ยงครอบครัว เพื่อชาติ เพื่อตระกูล ตระกูล เห็นไหม

เขาเป็นคนดีๆ ทำไมต้องเป็นคนดี

เป็นคนดีเพื่อมันไม่เป็นคนชั่วไง เป็นคนดีเพื่อไม่ให้ไปทำบาปทำกรรมไง แล้วไม่ทำบาป
ทำกรรม เห็นไหม ขณะตนเองประเสริฐที่สุด

เวลาฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ก็เลสในหัวใจของตนนั่นละสำคัญที่สุด ถ้าสำคัญที่สุด
นะ ถ้าชำระล้างเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นมาแล้ว อยู่ที่ไหนก็ได้ เวลามันสุขมันสบายแล้วที่ไหนก็ได้

แต่ถ้ากิเลสกองขยะเต็มหัวใจ ที่ไหนๆ ก็ไม่ได้ ที่ไหนๆ มันก็เฝ้า

แล้วนี่ไง สมมุติบัญญัติ วิมุตติมันคนละเรื่อง แค่มุติบัญญัติก็จะเป็นจะตายแล้ว

เวลาปฏิบัติๆ นั้นธรรมะกระดาก มันเป็นบัญญัติ เราหลุดพ้น

หลุดพ้นอะไร ศรัทธาญาณไง

แต่ถ้ามันหลุดพ้น

เจียบ

หลวงตาพระมหาบัวท่านสิ้นกิเลสไป “เราพูดกับใครไม่ได้หรอก เขาหาว่าเราบ้า”

แต่เวลาท่านไปหาหมู่คณะไป สมเด็จวัดจันทาราม “พระหายาก พระอย่างนี้หาไม่ได้”

ทำไมเขารู้ล่ะ เป็นถึงสมเด็จจนะ รู้หมดนะ

ไม่ต้องกลัวว่าเขาจะไม่รู้หรอก กลิ่นของศีลของธรรมมันต้องมีของมัน คุณงามความดีทำ
แล้วมันสูญเปล่าให้มันรู้ไป แต่คุณงามความดีที่เราทำกันนี้เราไม่ได้ทำเพื่อคุณงามความดี เรา
ทำเพื่อจุดไฟเผาขยะในใจของตน

ถ้ามันเผาขยะแล้วนะ คูสิ เวลาเขาเผาขยะ ไล่พวกบ้านเรือนรอบข้างกองขยะ โอ้ย! บ่น
น่าดูเลย มันเหม็น มันทั้งเหม็น ทั้งมลภาวะ โอ้ย! ร้อยแปด กิเลสมันร้ายนัก เวลาจะฆ่าจะแกง
มันนะ กระเทือนกันไปหมดนะ

แต่ถ้าครูบาอาจารย์ที่ดั่งาม หลวงปู่จวน เวลาท่านเผชิญอสุภะ มันสู้ไม่ไหวไง เอากระดุก
ข้างเขว่นค่อ ฉันทมาก คายหมากมาให้เลอะไปที่ร่างกาย

ไอ้คนที่อุปัฏฐากอยู่เห็นแล้วตกใจ ไปฟ้องหลวงปู่ขาว

“ท่านจวนจะบ้าแล้ว ท่านจวนจะบ้าแล้ว”

หลวงปู่ขาวหัวเราะก๊ากเลย เพราะท่านสอนมาเอง

เวลามันเผลอของขยะ ถ้าขยะมันลุลกลาม กลิ่นมันโชยชายไปนะ สภาวะแวดล้อมเสียหายหมดนะ นี่ไง โลกมันมองไม่เป็นหรอก แล้วโลกมันมองไม่ได้ด้วย แล้วมันไม่รู้ต่างหาก

เราไปวัดไปวา เราไปจำศีล ฟังธรรม จำศีล ฟังธรรมเพื่อสะสมคุณงามความดีของเราจะ
ครูบาอาจารย์ท่านบอกว่า ให้ความใจเข้านี้กพุท ให้ออกนี้กโธ ฝึกหัดของเราขึ้นมา นั่นนะ
สมบัติที่แท้จริง

อาหาร ถ้าเราได้ดีมี ได้กิน ได้ใช้ ได้สอย นั่นจะเป็นประโยชน์กับเรา ถ้ามันตั้งอยู่นั่น ก็
ตั้งอยู่นั่นนะ สำหรับตั้งอยู่นั่นไม่มีใครจัดการ ก็ต้องจัดการ นี่เราเกิดเป็นมนุษย์พบ
พระพุทธศาสนาเป็นบุญกุศลใจ เราไม่ได้จัดการใจ ไม่ได้ทำสิ่งนั้นขึ้นมา

เราฝึกหัดของเราขึ้นมา อย่างน้อยให้เป็นจิตเป็นนิสัย กินอาหารอะไร ภูมิภาคใดเรารู้
เพราะเราเคยกินมาทั้งนั้นนะ ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาให้มันรู้มันเห็นของมัน

คนเกิดมามีกายกับใจ หัวใจนี้สำคัญยิ่งนักใจ หัวใจนี้สำคัญยิ่งนัก จะเกิดในสถานะใด
สูงต่ำดำขาวขนาดไหน พุทธะนั้นสำคัญที่สุด เพราะนั่นคือสิ่งเริ่มต้นของสิ่งมีชีวิต แล้วเริ่มต้น
แล้ว เวลามันดับนะ คนเราตายไป เป็นสถิติใจ เกิดในภพในชาตินั้น แต่จิตมันไปแล้ว

เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบุพเพนิวาสานุสติญาณตั้งแต่พระเวสสันดรไป
แล้วไม่มีต้นไม่มีปลาย นี่ไง เวลาเอาจริงเอาจังขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ เวลา
มันถึงที่สุดตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้จบ พระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนานี้
มหัศจรรย์ แต่มันต้องมหัศจรรย์ตามความเป็นจริง

สมมุติบัญญัติ สมมุติ สมมุติได้ทั้งนั้นนะ บัญญัติ บัญญัติก็ศึกษามาเถียงกัน เวลาเอา
จริงเอาจังขึ้นมา จบ พระหายาก

พระหายาก หายากเพราะเขาหาหัวใจของเขา เขาหาหัวใจของเขาขึ้นมาแล้วเขาฝึกหัดของเขา เขาเห็นคุณค่าของเขา เวลาเคารพพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์จากหัวใจ ไม่ตีตนเสมอ

หลวงปู่มั่นเวลาไปไหน หลวงตาท่านอุปัฏฐากเอง ถ้ามีตัวอักษรอยู่ ท่านไม่ยอม ต้องยกขึ้นให้สูงไว้ เพราะมันสื่อพระพุทธศาสนาได้

ถ้าสิ่งใดที่สื่อพระพุทธศาสนาได้ สิ่งใดที่สืบทอดถึงศาสนาได้ ท่านเคารพบูชาของท่าน นี่หัวใจของผู้ที่ปฏิบัตินะ ถ้ามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา มันเคารพบูชาจากหัวใจดวงนั้นไง แล้วจากหัวใจที่มันเคารพบูชาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แล้วเวลาเป็นจริงเป็นจัง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นสัจจะเป็นความจริงในหัวใจนั้น ที่รู้จักเพราะทำความสงบของใจเข้ามา พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน คือสัมมาสมาธิ

ทำสมาธิๆ ว่างๆ ว่างๆ ไม่รู้อะไรเลย กองขยะ มิจฉา

อจินไตย ๔ ฌาน ความสงบของใจนี้แหละเป็นอจินไตยอันหนึ่ง แล้วเวลาครูบาอาจารย์ที่ติงามท่านพยายามฝึกหัดให้มันคงขึ้นมา มันคงขึ้นมาแล้ว ถ้ามันตั้งมั่น ถ้ามีกำลังของมันแล้ว ยกขึ้นสู่วิปัสสนา ถ้าเห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง เห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง เห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง

ไถ่มันสมมุติ จินตนาการได้ร้อยแปด แล้วไปด้วยความมหัสจรรย์เลย ไปมหัสจรรย์ขนาดไหนล่ะ เพราะมันจินตนาการ

นี่ไง พุทธะที่มันมหัสจรรย์ไง จิตที่มหัสจรรย์ มันคิดอะไรได้ทั้งนั้นนะ มันจินตนาการได้ทั้งสิ้น แต่มันทำไม่เป็นจริงล่ะ เพราะมันเป็นจริงมันจะเข้าใจทันที จินตมยปัญญา ภาวนามยปัญญา มันแตกต่างกันอย่างไร

ปัญญาอย่างนี้มันเกิดขึ้นมาที่ไหน

มันไม่มีอยู่ที่ไหนทั้งสิ้น จบ ๙ ประโยคขนาดไหน สมมุติบัญญัติๆ กับบัญญัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็จำมา แต่ความจริงยังไม่เกิด ความจริงจะเกิด ตื่นเต้น

ถ้าความจริงมันจะเกิด เกิดไม่ได้ เกิดไม่ได้เพราะอะไร

เกิดไม่ได้เพราะว่ามันทำสมาธิไม่เป็น

เพราะเป็นศีล สมาธิ สัมมาสมาธิ ถ้ามันถูกต้องชอบธรรม มันยกขึ้นสู่วิปัสสนา นั่นถึงจะเป็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง แล้วถ้าเป็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริงในพระพุทธศาสนา เข้าใจภาวนามยปัญญาเต็มที่

ภาวนามยปัญญาคือมรรค ๘

ใจดวงใดไม่มีมรรค ใจดวงนั้นไม่มีผล ใจดวงใดที่เกิดขึ้นมา เกิดขึ้นมาจากจินตนาการทั้งสิ้น เพราะเราเกิดเป็นมนุษย์ มันเป็นอริยทรัพย์ที่มีคุณค่า คิดได้ อยู่ได้

เพราะเราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ เกิดมาก็เห็นพระ เกิดมาก็ได้ยินอยู่ทุกวัน ผู้เฒ่าผู้แก่พูดกรอกหูทุกวันเลย “อนิจจัง ปล่อยวางให้ได้” แล้วเป็นไหม แล้วเวลาจินตนาการ “อ้อ! นี่ไง ปู่ย่าตายายเคยสอนไว้” ยิ่งรับรองความรู้ความเห็นของตนเลย

แล้วมันไปไหนล่ะ

นี่ไง สมมุติใจ โลกนี้มันของสมมุติ

เวลาเขาบอก นี่สมมุติๆ พูดปากเปี้ยกปากแฉะ เวลากิเลสมันสมมุติหลอกให้ ไม่รู้จักมัน

ถ้ามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา เพราะอะไร เพราะเราต้องเหยียบเบรกเองไง เวลาแก้จิตๆ จิตเขาต้องเหยียบเบรกของเขาเอง

ขับรถมาเบรกแตกไปไหนล่ะ ลงเหวนะสิ

ปฏิบัติไม่รู้จักเบรก ไม่รู้จักคันเร่งใช่ไหม ไม่รู้จักอะไรทั้งสิ้นหรือ ถ้าไม่รู้จัก มันก็ไม่รู้จักนะสิ

พริกมันยังมีเผ็ดแตกต่างกัน พริกหวาน เขาเอาไว้ประดับ เวลาพริก เขาเอาพริกนรก มันได้เผ็ดถึงใจ พริกมันก็เผ็ดแตกต่างกัน แล้วมันเผ็ดแสบเลย พริกไทย

แล้วความเป็นจริงมันอยู่ไหน

ถ้ามันเป็นความจริงไปวัดไปว่า จำศีล ฟังธรรม วันนี้อย่างไร วันพระเราตั้งใจของเรา เราตั้งใจทำคุณงามความดีของเรา อย่างเช่นเราจะตั้งใจว่าเราจะมีสติ ความคิดที่ออกนอกกลุ่ม นอกทางเราไม่เอา เราพิจารณา นี้อบรมดูแลจิตใจของตน นี่วาสนา

“มันเป็นนามธรรม มันจับต้องไม่ได้ มันทำอะไรไม่ได้ เราไปทำงานดีกว่า เราหาเงินหาทองมา”

หาเงินหาทองมาก็ใช้จ่ายหมด อบรมบ่มเพาะหัวใจของตน หัวใจที่ดีงาม เดียวมันไปหาเงินหาทอง หาเงินหาทองมาออมไว้เพื่อประโยชน์ เพราะมันมีสติมีปัญญารักษาเงินทองนั้นให้เป็นประโยชน์

พระพุทธศาสนาไม่ได้ปฏิเสธความร่ำรวยและคนทุกชั้นคนจน เพราะว่ายิ่งรู้ตามความเป็นจริง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายิ่งเศร้าใจ เพราะกุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา เขาทำมาเช่นนั้นเอง ยิ่งเห็น ท่านยิ่งธรรมสังเวช ยิ่งเศร้าสลดจากคนที่ไม่รู้เท่าทันกิเลสต้นเหตุความทะยานอยาก

ถ้ามันรู้เท่าทันกิเลสต้นเหตุความทะยานอยาก ที่เราฝึกหัดควบคุมดูแลจิตใจของเรา นี่ไง ถ้ามันควบคุมดูแลจิตใจของเราขึ้นมา จิตใจของเราจะดีขึ้นมา แล้วทุกข์เบาลง อาการเดิมทุกอย่างอยู่ในสภาพเดิม แต่ความทุกข์เราเข้าใจมัน เราเข้าใจตามข้อเท็จจริงคือเราเข้าใจธรรมะ

ธรรมะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสมมุติบัญญัติฯ อบรมบ่มเพาะสอนเราตลอด เราเน่ปากเปียกปากแฉะ ศึกษาค้นคว้ามาหมดนะ แต่ใช้ไม่ถูกกาลเทศะ ไม่ได้ใช้ขณะที่มันทุกข์ มันยาก ไม่ได้ใช้ขณะที่มันเท่าทันตัวเอง

ปัจจุบัน สันติภุมิโก อตุตา หิ อตุตโน นาโถ ตนนะ ตนคือจิตใจของตน ฝึกหัดปฏิบัติ มันเท่าทันของมัน มันควบคุมใจของมันให้ดีขึ้นมา แล้วมันมาจากไหนล่ะ

นี่ไง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ มันจะเป็นรัตนตรัย เป็นที่พึ่งที่อาศัยของใจของตน แล้วถ้าฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาเป็นข้อเท็จจริงแล้ว ไฉ่ไฮ!

พระสารีบุตรไม่เชื่อพระพุทธเจ้า เพราะพระสารีบุตรเป็นพระอรหันต์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เป็นพระอรหันต์

ไม่เชื่อเพราะกูเป็นจริงไง ไม่เชื่อเพราะกูรู้กูเห็นตามความเป็นจริง เอวัง